

РОЗДІЛОВІ ЗНАКИ В СКЛАДНОПІДРЯДНОМУ РЕЧЕННІ

1. Відео «Розділові знаки в складнопідрядному реченні» [посилання](#)

2. Відео «Розділові знаки у складнопідрядному реченні» [посилання](#)

3. Теоретичний матеріал

Тренувальні вправи

Правило	Приклади
1. Між однорідними підрядними реченнями, що не з'єднані сполучником сурядності, ставиться кома	... Ми дивились довго, як хмаринка тане... як синіє синь, як колише вітер струни павутинь (М. Рильський).
2. Між однорідними підрядними реченнями, що з'єднані неповторюваними сполучниками <i>і, й, та, або, чи</i> , кома не ставиться	Ми підійшли до наметового містечка, коли вже зовсім звечорило і коли вівчар гнав з поля отару.
3. Між однорідними підрядними реченнями, якщо вони поширені й мають свої розділові знаки, ставиться крапка з комою	Люблю дивитись, як повільно падає сніг, покриваючи землю білою, мов сукня нареченої, ковдрою; як потім цей сніг тане, даючи простір для буйноцвіття.
4. Між однорідними підрядними реченнями, якщо вони з'єднані повторюваними сурядними сполучниками, ставиться кома перед другим і наступними сполучниками	Цим поглядом було сказано і яка це несподівана зустріч, і яка вона приємна, і яка радість від побачення нестримна.

Вправа 1. Розставити розділові знаки, пояснити їх уживання за допомогою правил.

1. Запорозька Січ стає місцем де формуються воєнні таланти де гартуються сталеві характери, де запалюються патріотизмом серця і сповнюються ненавистю проти всякого гніту (О. Опанович). 2. Козаки обирають наказним гетьманом Івана Богуна який уживає всіх заходів щоб перетворити козацький табір на неприступну фортецю (І. Лисенко). 3. Знаємо тільки що автор книжки походить із знатного козацького роду і що він одержав прекрасну освіту (М. Слабошпицький). 4. Братство в Києві підтримувало зв'язки з групою вчених що жили в Києво-Печерській лаврі де була своя друкарня в якій виходило багато книг найрізноманітнішого змісту (М. Слабошпицький).

Порядок синтаксичного розбору складнопідрядного речення

1. Визначити вид речення за метою висловлювання.
2. Назвати вид речення за інтонацією (емоційним забарвленням).
3. З'ясувати вид речення за кількістю граматичних основ.
4. Визначити вид складного речення. Якщо складнопідрядне — указати на тип підрядної частини.
5. Назвати головну і підрядну частини. Яке місце займає підрядна частина відповідно до головної?
6. Схарактеризувати головну і підрядну частини як умовно прості речення:
 - двоскладне чи односкладне (якщо односкладне — указати на вид односкладного речення);
 - поширене чи непоширене;
 - ускладнене чи неускладнене;
 - прямий чи зворотній порядок слів.
7. Накреслити схему.

5. Інтерактивні вправи

- <https://learningapps.org/3383180>
- <https://learningapps.org/4060425>

6. Тест «На Урок»
<https://naurok.com.ua/test/rozdilovi-znaki-v-skladnopi-dryadnomu-reche-nni-z-kilkoma-pid-ryadnimi-136870-4.html>

Вправа 2. Спишіть речення. Поставте розділові знаки і поясніть їх.

1. І скрізь де генія сіяє слава де світ новий, підвівся із руїн Франкові нашому — земний уклін! (М. Рильський). 2. Хто тебе любов'ю обікраде, хто твої турботи обміне, хай того земне тяжіння зрадить (В. Симоненко). 3. О ціна що платить довелося щоб всміхалася нині дитина щоб на сонці іскрилось колосся не журилася в лузі калина (Р. Братунь). 4. Як тільки займався світанок і як тільки птаство здіймало свій різноголосий концерт дідусі уже сиділи за столом і пили каву (М. Гоголь). 5. Було чутно і як не спокійно хлюпає поряд Десна і як десь під стріхами турботливо дзвенять ластівки (В. Тиха).